Euroopa Liidu
Teataja

ET
C-seeria

C/2025/2983

27.5.2025

KOMISJONI TEATIS

Suunis tööstus- ja transpordisektoris muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamise eesmärkide kohta, mis on sätestatud taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist käsitleva direktiivi (EL) 2018/2001 (muudetud direktiiviga (EL) 2023/2413) artiklites 22a, 22b ja 25

(C/2025/2983)

Sisukord

Lehekülg

1. Sissejuhatus 2
2. Artiklis 22a sätestatud muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kohaldamisala 3
3. Muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi ja artiklis 3 sätestatud ELi taastuvenergia üldeesmärgi vaheline seos 7
4. Artikkel 22b 8
5. Artikli 25 kohane muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärk 8

1. **Sissejuhatus**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/2413 ([1]), millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 ([2]), jõustus 20. novembril 2023. Muutmisdirektiiviga muudeti õigusraamistikku, millega reguleeritakse taastuvenergia kasutamist kuni 2030. aastani ja pärast seda. Käesolevas suunises osutatakse taastuvenergia direktiivi viimasele versioonile (nagu seda muudeti 2023. aastal) kui läbivaadatud taastuvenergia direktiivile või läbivaadatud direktiivile.

Läbivaadatud taastuvenergia direktiiv on Euroopa rohelise kokkuleppe ja kava „REPowerEU" nurgakivi, mis aitab saavutada liidu eesmärki võidelda kliimamuutuste vastu ja vähendada liidu energiasõltuvust Venemaast. Selles on suurendatud märkimisväärselt taastuvenergiaeesmärki – liidu siduv taastuvenergiaeesmärk, mis tuleb 2030. aastaks ühiselt saavutada, tõsteti 32 %-lt 42,5 %-le (kusjuures püütake jõuda 45 %-ni), ning samas lisati ja tugevdati taastuvate energiaallikatega seotud alleesmärke eri sektorites, sealhulgas tööstuses.

Tööstuse osa liidu energiatarbimises on ligikaudu 25 % ([3]) ning tööstussektor on suur fossiilkütuste tarbija, eelkõige kütte ja jahutuse puhul. Fossiilkütuseid kasutatakse ka tööstustoodete, näiteks väetiste, kemikaalide ja terase tootmisel lähteainena. Kuna tööstussektori osa on liidu energiatarbimises suur, on liidu taastuvenergia eesmärkide saavutamiseks vaja suurendada märkimisväärselt taastuvenergia kasutamist selles sektoris kogu liidus. Lisaks määratakse tööstussektoris praegu tehtavate investeerimisotsustega ära, milliseid tööstusprotsesse ja energialahendusi on tulevikus võimalik tööstussektoris kaaluda, ning seetõttu on oluline, et need investeerimisotsused oleksid tulevikukindlad ja hoiaksid ära varade kasutuskõlbmatuks muutumise (läbivaadatud taastuvenergia direktiivi põhjendus 59).

Läbivaadatud taastuvenergia direktiiv sisaldab kahte erisätet (artiklid 22a ja 22b), milles keskendutakse taastuvenergia kasutamise edendamisele tööstussektoris. Nende sätetega on liikmesriikidele nähtud ette stiimulid ja kohustused tagamaks, et nende tööstus saab minna üle tootmisprotsessidele, milles kütuse või lähteainena kasutatakse fossiilkütuste asemel taastuvenergiat, näiteks muid kui bioloogilist päritolu taastuvkütuseid. Sellega seoses tuleb märkida, et läbivaadatud taastuvenergia direktiiviga lisati artikli 2 punkti 36 muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste uus määratlus, mis hõlmab kõiki kõnealuste kütuste kasutusviise, mitte ainult nende kütuste kasutamist transpordikütusena, nagu oli määratletud varem 2018. aasta taastuvenergia direktiivis.

Lisaks soovituslikule eesmärgile taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamise kohta tööstussektoris, on artikliga 22a nähtud liikmesriikidele ette kohustus tagada, et tööstussektoris asendatakse lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavad fossiilkütused osaliselt muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustega. Selle kohustuse eesmärk on edendada muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tööstuslikuks kasutamiseks vajaliku turu arengut, kuna kõnealused kütused on praegu kallimad kui fossiilkütused ning üksnes turutingimustel ilma regulatiivse sekkumiseta neid tõenäoliselt ei toodetaks ega müüdaks. Läbivaadatud taastuvenergia direktiiviga on nähtud ette võimalus vähendada liikmesriigis muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamise eesmärki, kui artiklis 22b sätestatud tingimused on täidetud.

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi, sealhulgas artiklite 22a ja 22b järgimiseks vajalike sätete ülevõtmise üldine tähtaeg on 21. mai 2025.

Direktiiviga on kehtestatud siduvad eesmärgid ka transpordisektoris. Lisaks üldistele eesmärkidele, st kas taastuvenergia 29 % osakaal transpordisektoris või transpordikütuste heitemahukuse vähendamine 14,5 % võrra aastaks 2030, peavad liikmesriigid suurendama muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaalu vähemalt 1 %-ni. Muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused on hõlmatud ka kombineeritud eesmärgiga, mille kohaselt peab kõnealuste kütuste ja täiustatud biokütuste osakaal suurenema 5,5 %-ni. Direktiiv sisaldab veel sätteid selle kohta, kuidas muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused aitavad kaasa eesmärkide saavutamisele ja kuidas liikmesriigid peaksid kütusetarnijatele pandava kohustuse kaudu edendama taastuvenergia kasutamist transpordisektoris.

Käesolev suunis on mõeldud üksnes suunisena läbivaadatud taastuvenergia direktiivi ülevõtmiseks ja rakendamiseks. Selles ei esitata tõlgendust muude õigusaktide kontekstis.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/2413, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001, määrust (EL) 2018/1999 ja direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (ELT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

([3]) See osakaal on üle 30 %, kui liita kokku lõppenergia tarbimine ja kasutamine muul otstarbel kui energia tootmiseks.

Ainult ELi õigusakti tekstil endal on õigusjõud. Õiguse siduv tõlgendamine peaks põhinema direktiivi tekstil ja vahetult Euroopa Liidu Kohtu otsustel.

2. **Artiklis 22a sätestatud muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid käsitleva eesmärgi kohaldamisala**

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artiklis 22a on sätestatud järgmine: „Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris neil otstarvetel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks vähemalt 42 % ja 2035. aastaks 60 %."

Seoses artiklis 22a tööstussektoris muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamise kohta sätestatud uue kohustusliku eesmärgi kohaldamisalaga selgitatakse käesolevas juhendis järgmisi mõisteid ja põhimõtteid: i) tööstussektor (punkt 2.1), ii) muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi täitjad (punkt 2.2), iii) lugeja arvutamine (punkt 2.3) ja iv) nimetaja arvutamine eesmärgi täitmisel (punkt 2.4).

2.1. *Tööstussektori määratlus*

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 2 punktis 18a on „tööstussektor" määratletud kui „majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE REV. 2) B, C ja F jakku ning J jao 63 ossa liigitatud ettevõtjad ja tooted, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1893/2006 ([4])".

B, C ja F jagu hõlmavad vastavalt mäetööstust, töötlevat tööstust ja ehitust. J jao osa 63 hõlmab infoalast tegevust. Viimati nimetatust kõige energiamahukam on andmekeskuste tegevus, mis on seega artiklis 22a sätestatud soovitusliku eesmärgi saavutamiseks määrava tähtsusega sektor. Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 2 punktis 18a esitatud tööstussektori määratlus on laiem kui tööstussektoris lõppenergia tarbimist käsitlevate Eurostati suuniste kohaldamisala, kuna see määratlus hõlmab ka J jao osa 63, mida Eurostati suunised tööstussektori energiatarbimise aruandluse kohta ei hõlma. Eurostati suuniste kohaselt on tööstussektorit käsitlev aruandlus kohustuslik B, C ja F jao puhul (lisaks vabatahtlik aruandlus selle osade 41, 42 ja 43 puhul) ([5]). Andmekeskuste lõppenergia tarbimise kohta on aruandlus kohustuslik teenuste sektoris lõppenergia tarbimist käsitlevate suuniste kohaselt ([6]). Naftat ja gaasi käsitlevate statistikasuuniste alusel tuleb andmeid koguda tööstussektoris muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatava nafta ja gaasi kohta ([7]).

Rafineerimistehased on hõlmatud tööstussektori määratlusega (NACE Revision 2 C jagu). Neil on siiski eristaatus seoses muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tarbimisega ja sellega, kuidas neid võetakse arvesse läbivaadatud taastuvenergia direktiivi eri eesmärkides, nimelt taastuvenergia kasutamise suurendamisel tööstus- ja transpordisektoris, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artiklites 22a ja 25. Enamikku rafineerimistehastes toodetavatest kütustest kasutatakse transpordikütustena ja seetõttu võetakse neid arvesse transpordisektoris taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu eesmärkide saavutamisel. Siiski on ka selliseid rafineerimistehaseid, mis toodavad kütuseid elektrienergia tootmiseks (st rasket kütteõli), naftatooteid keemiatööstuse jaoks ja isegi tahkeid materjale (nagu koksi), mida kasutatakse alumiiniumi, terase ja väetiste tootmisel. Peale selle leidub ka mõningaid rafineerimistehaste tooteid, mida kasutatakse nii transpordikütuste kui ka tööstustoodetena, näiteks metüül-*tert*-butüüleeter ja metanool.

Vesiniku kasutamine rafineerimistehase tasandil tuleks määrata kõigi vesinikuga toodetud eri toodete põhjal protsessi lõpus energiasisalduse alusel ja aastapõhiselt rafineerimistehase tasandil. Seda tuleks teha pärast kõrvalsaadusena toodetud ja rafineerimistehas kasutatud vesiniku väljajätmist. Kui rafineerimistehase jaoks ei ole selge, kas toodet kasutatakse transpordisektoris või tööstustootena, peaksid liikmesriigid kasutama ELi tasandi andmeid, et määrata transpordikütuste jaoks ja tööstustootena kasutatavate toodete suhtarv.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/energy-consumption-industry-reporting-instructions.pdf.

([6]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/energy-consumption-services-reporting-instructions.pdf.

([7]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/Natural_Gas_Questionnaire_Instructions.pdf & https://ec.europa.eu/eurostat/documents/38154/16135593/Oil_Questionnaire_Instructions.pdf.

Rafineerimistehastes kasutatavaid muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse seega osaliselt arvesse muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tarbimise eesmärgi saavutamisel transpordisektoris, nagu on sätestatud läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 25 lõike 2 punktis a, ja osaliselt kõnealuste kütuste tarbimise eesmärgi saavutamisel tööstussektoris, nagu on sätestatud nimetatud direktiivi artiklis 22a. Arvesse võetava osakaalu võib kindlaks määrata transpordis ja tööstuses kasutatavate rafineerimistoodete aastase suhtarvu alusel, ületamata tööstusele rafineerimistehaste tasandil kasutamiseks eraldatud vesiniku kogust.

D jagu (elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine) ei ole hõlmatud. Seetõttu ei kuulu kesksetes elektrijaamades kütusena kasutatav vesinik ja tööstusliku auru tootmiseks kasutatav vesinik artikli 22a, sealhulgas muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi kohaldamisalasse.

Alates 2022. aasta jaanuarist hõlmab energiastatistika määrus ([8]) ka andmete kogumist vesiniku tootmise ja tarbimise ning alates 2024. aasta jaanuarist vesiniku ja muude kütuste vaheliste muundamiste kohta. Vesiniku ja muude gaaside segusid vesinikku käsitlevad Eurostati aruandlusjuhised veel ei hõlma ([9]).

Tööstussektori puhul muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi arvutamisel on oluline, et kui arvutatakse tööstussektoris kasutatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kogust, võetakse arvesse tööstusprotsessides kasutatud ja seguna transporditud vesinikku: eelkõige vesinik, mis sisaldub sünteesigaasis (vesiniku ja süsinikmonooksiidi segu), mida kasutatakse lähteainena kemikaalide tootmisel, ning vesinik, mis sisaldub vesiniku ja lämmastiku (N_2) segus, mida kasutatakse lähteainena ammoniaagi tootmisel.

Riigid koguvad juba statistika koostamiseks vabatahtlikkuse alusel andmeid vesiniku kohta, kuigi aruandlusnõuet kohaldatakse alles alates 2024. aastast. Vesinikku käsitlevad Eurostati aruandlusjuhised ([10]) võimaldavad praegu vabatahtlikku aruandlust ammoniaagi tarbimise kohta, kuid metanooli käsitlevat vabatahtlikku aruandlust ei ole juhistes veel ette nähtud. Nii ammoniaak kui ka metanool on vesinikust saadud tooted ning liikmesriikidel juba soovitatakse kohaldada vabatahtlikku aruandlust.

Komisjon toetab võimalikult kiiresti muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaalu kindlakstegemist tööstuslikus vesiniku tarbimises taastuvate energiaallikate lühihinnangu töövahendi (*SHort Assessment of Renewable Energy Sources (SHARES)*) ([11]) abil.

2.2. *Liikmesriikidele pandud kohustus*

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artiklis 22a sätestatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärki kohaldatakse liikmesriikide suhtes, mis tähendab, et liikmesriigid peavad tagama selle, et kõnealuste kütuste puhul eesmärgiks seatud osakaal saavutatakse. See on selge artikli 22a tekstist ja sellel on kaks järgmist põhjust. Esiteks puudub praegu muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste turg, sest neid toodetakse vähe ja need on fossiilkütustega võrreldes endiselt suhteliselt kallid. Seega on liidu ja liikmesriikide tasandil vaja regulatiivseid stiimuleid, et teha muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused tööstussektorile kättesaadavaks ja edendada kõnealuste toodete jaoks turu loomist. Liikmesriigid peaksid kavandama tööstussektoris muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi saavutamiseks meetmed vastavalt oma riigi oludele, võttes arvesse erinevat vesinikukasutuse ulatust eri sektorites ning seda, kuidas muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kättesaadavus teatavatele tööstustarbijatele saab aidata neil üle minna taastuvatel energiaallikatel põhinevatele tootmisprotsessidele. Teiseks erineb tööstussektori vesinikutarbimise maht ja tööstuslike vesinikutarbijate arv liikmesriigiti märkimisväärselt. Sellest tulenevalt võivad liikmesriigid kohandada oma poliitikat vastavalt oma riigi oludele ja tagada kõnealuse kohustuse rakendamisel vesinikutarbijatele võrdsed tingimused.

Eeltoodut arvesse võttes ei kohaldata seda kohustust vahetult vesinikutarbijate suhtes. See ei takista aga liikmesriikidel kehtestada eesmärgi saavutamiseks ühe võimaliku meetmena muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tarbimisele kohustuslikke kvoote. Sellisel juhul on oluline, et liikmesriigid võtaksid arvesse mõju, mida kohustuslikud kvoodid võivad avaldada tööstuslike vesinikutarbijate konkurentsivõimele. Kvoodid, millega ei kaasne piisavad reguleerivad meetmed ja riigiabireeglitele vastavad toetusmehhanismid, millega korvataks muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste ja fossiilkütuste maksumuse vahe, võivad põhjustada kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ning fossiilkütustepõhise vesiniku abil toodetud toodete täiendavat ELi-sisest või -välist importi. See oleks vastuolus artikli 22a eesmärgiga vähendada liidu tööstussektori süsinikuheidet. Lisaks tuleks kõik riiklikud rakendusmeetmed kavandada nii, et need ei piira ELi toimimise lepingu ja eelkõige selle artikli 28 kohaldamist.

([8]) Komisjoni 28. jaanuari 2022. aasta määrus (EL) 2022/132, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1099/2008 energiastatistika kohta seoses iga-aastase ja igakuise energiastatistika ning igakuise energia kiirstatistika ajakohastuste rakendamisega (ELT L 20, 31.1.2022, lk 208), ja komisjoni 17. jaanuari 2024. aasta määrus (EL) 2024/264, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1099/2008 energiastatistika kohta energia aasta- ja kuustatistika ning energia kuise kiirstatistika ajakohastuste rakendamise osas (ELT L, 2024/264, 18.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/264/oj).

([9]) Selline segu on lihtsalt vesinik koos ühe või mitme keemilise komponendiga, kuid need ei ole keemiliselt seotud.

([10]) Vt joonealune märkus 8.

([11]) Eurostati välja töötatud SHARES-töövahend võimaldab ühtlustatud viisil arvutada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu.

2.3. *Lugeja arvutamine*

Artikli 22a lõike 1 punktis b on sätestatud, et „lugeja arvutamisel võetakse arvesse tööstussektoris lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks“.

Seega saab lugeja arvutamisel võtta energiasisalduse põhjal arvesse ainult sellist taastuvallikatest toodetud vesinikku ja selle derivaate, mis kuuluvad läbivaadatud taastuvenergia direktiivis esitatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste määratluse alla ([12]) ja mida kasutatakse tööstussektoris. Muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused hõlmavad taastuvallikatest toodetud vesinikku ja selle derivaate, mis vastavad läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 2 punktis 36 esitatud määratlusele ja kõnealuseid kütuseid käsitlevatele delegeeritud õigusaktidele ([13]). Lugeja arvutamisel käsitatakse derivaatidena tooteid, mis on saadud vesiniku otseste derivaatidena, st mis tulenevad vesiniku ja muude molekulide vahelisest keemilisest seosest. Tooteid, mis sisaldavad vesinikku, kuid mis ei ole vesiniku otsesed derivaadid (nt väetised), või tooteid, mille tootmisel kasutatakse vesinikku redutseerijana (nt otseredutseeritud raud ([14])), ei käsitata muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustena.

Lõike 1 punktis b osutatakse muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamisele tööstussektoris ja seetõttu on artiklis 22a sätestatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärk „kasutamise“ eesmärk. See tähendab, et muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse arvesse selle liikmesriigi lugejas, kus neid lõplikul kujul tööstussektoris kasutatakse. Nende muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste puhul, mis on taastuvallikatest toodetud vesiniku derivaadid, ei või kõnealuste kütuste tootmiseks kasutatud taastuvallikatest toodetud vesinikku tootjaliikmesriigi lugejas arvesse võtta ([15]) (olenemata sellest, kas see on sama liikmesriik, kus muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid kasutatakse, või mõni muu liikmesriik). Seega olukorras, kus liikmesriigis toodetakse teatavaid muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid (nt taastuvallikatest toodetud ammoniaak), mis eksporditakse teise liikmesriiki, võtaks importiv liikmesriik muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid oma tööstussektori eesmärgi arvutamisel lugejas arvesse, samas kui eksportiv liikmesriik ei võtaks lugejas arvesse selle tootmiseks kasutatud taastuvallikatest toodetud vesinikku.

Selleks et teha kindlaks taastuvallikatest toodetud vesinik, mis on sertifitseeritud muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütusena ja sisestatud liidu ühendatud gaasitaristusse, on võimalik rakendada massibilansisüsteemi kooskõlas taastuvenergia direktiivi artikliga 30, tingimusel et tarbija eraldab vesiniku füüsiliselt gaaside segust. Juhul kui sellist taastuvallikatest toodetud vesiniku ja gaaside segu füüsilist eraldamist ei toimu, ei saa vesiniku kestlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise omadusi maagaasile omistada. Muidu kehtivad tavalised massibilansieeskirjad. Asjakohased muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kogused tuleb sisestada liidu andmebaasi kooskõlas taastuvenergia direktiivi artikliga 31a.

([12]) Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 2 punktis 36 on muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused määratletud kui „vedelad ja gaasilised kütused, milles sisalduv energia pärineb muudest taastuvatest energiaallikatest kui biomass“.

([13]) Komisjoni 10. veebruari 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1184, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 ja kehtestatakse üksikasjalikke norme sisaldav liidu metoodika muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelate ja gaasiliste transpordikütuste tootmiseks, C/2023/1087 (ELT L 157, 20.6.2023, lk 11) ja komisjoni 10. veebruari 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1185, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, kehtestades ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise miinimumlävendi ja määrates kindlaks metoodika muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelatest ja gaasilistest transpordikütustest ja ringlussevõetud süsinikupõhistest kütustest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise hindamiseks, C/2023/1086 (ELT L 157, 20.6.2023, lk 20).

([14]) Tuleb märkida, et terase tootmisel rauamaagi otsese redutseerimise teel käsitatakse rauamaagi otseseks redutseerimiseks kasutatavat taastuvallikatest toodetud vesinikku muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütusena, mida kasutatakse tööstussektoris. Toormalmi, mis saadakse rauamaagi otsesel redutseerimisel taastuvallikatest toodetud vesiniku abil, ei käsitata muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütusena.

([15]) Välja arvatud juhul, kui vastavalt läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 7 lõikele 1 liikmesriigid lepivad „spetsiaalse koostöölepinguga kokku [---], et ühes liikmesriigis tarbitavad muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused võetakse täiel määral või osaliselt arvesse selle liikmesriigi taastuvenergia summaarses lõpptarbimises, kus neid kütuseid toodetakse. Selleks et jälgida, et samu muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid ei võetaks arvesse nii selles liikmesriigis, kus neid toodetakse, kui ka liikmesriigis, kus neid tarbitakse, ning registreerida arvesse võetud kogus, teavitavad liikmesriigid komisjoni igast sellisest koostöölepingust. Koostööleping peab sisaldama muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kogust, mida arvestatakse tervikuna ja iga liikmesriigi kohta, ning kuupäeva, mil koostöölepingut hakatakse kohaldama.“

Muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse rafineerimistehastes (sealhulgas vahesaadusena) tavapäraste transpordikütuste ([16]) ja biokütuste ([17]) tootmiseks, ei võeta arvesse artikli 22a kohase tööstussektori eesmärgi, vaid artikli 25 kohase transpordisektori eesmärgi täitmisel (vt allpool). Neid muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse rafineerimistehastes tööstussektoris kasutatavate tööstustoodete tootmiseks, võib tööstussektori eesmärgi täitmisel siiski arvesse võtta.

Lugejas võib arvesse võtta kõrvalsaadusena toodetud vesinikku, mis vastab muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuse määratlusele ([18]).

2.4. *Nimetaja arvutamine*

Artikli 22a lõike 1 viienda lõigu punktis a on sätestatud, et „nimetaja arvutamisel võetakse arvesse lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatava vesiniku energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse *i) vesinikku, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks; ii) vesinikku, mis on toodetud tööstusliku jääkgaasi dekarboniseerimise teel ja mida kasutatakse selle konkreetse gaasi asendamiseks, millest seda toodetakse;* iii) vesinikku, mis on toodetud kõrvalsaadusena või saadud kõrvalsaadustest tööstusrajatistes“.

Kuigi selles lõikes mainitakse lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavat vesinikku, täpsustamata sektorit, kus seda kasutatakse, on lõike 1 viiendast lõigust selge, et nimetaja viitab üksnes tööstussektoris kasutatavale vesinikule, sest eesmärk on et „osakaal on tööstussektoris neil otstarvetel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks vähemalt 42 %“. Seega hõlmab nimetaja üksnes vesinikku, mida kasutatakse tööstussektoris, nagu see on määratletud artikli 2 punktis 18a, ning mitte kõigis sektorites kasutatavat vesinikku.

Lisaks ei eristata nimetajas vesiniku tootmisel kasutatavat energiaallikat ja see hõlmab kõigil viisil toodetud vesinikku. Nimetaja hõlmab ka vesinikku, mida kasutatakse sihipäraselt segu osana, näiteks vesiniku osa sünteesigaasis (tavaline keemiatööstuses kasutatav vesiniku ja süsinikmonooksiidi segu) või vesiniku osa vesiniku ja lämmastiku (N_2) segus, mida kasutatakse ammoniaagi tootmiseks.

Artikli 22a lõike 1 viienda lõigu punktis a on sätestatud, et nimetajast jäetakse välja järgmised kolm vesinikukasutust tööstussektoris.

i) Vesinik, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks: siia alla kuulub igasugune vesinik, mida kasutatakse transpordi- ja biokütustest väävli eemaldamiseks või nende hüdrogeenimiseks. See väljajätt puudutab peamiselt vesiniku kasutamist rafineerimistehastes. Rafineerimistehased, mis toodavad nii transpordikütuseid kui ka tööstustooteid, peaksid nimetajast välja jätma üksnes tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks kasutatud vesiniku.

ii) Vesinik, mis on toodetud tööstusliku jääkgaasi dekarboniseerimise teel ja mida kasutatakse selle konkreetse gaasi asendamiseks, millest seda toodetakse: siia alla kuulub igasugune vesinik, mis on toodetud jääkgaasidest ja lisatud seejärel uuesti tööstusprotsessi selle jääkgaasi asendamiseks, millest vesinik toodeti. See väljajätt on alamkategooria ka laiemas väljajätus, mille kohaselt ei võeta arvesse „vesinikku, mis on toodetud kõrvalsaadusena või saadud kõrvalsaadustest tööstusrajatistes“ (vt allpool).

iii) Vesinik, mis on toodetud kõrvalsaadusena või saadud kõrvalsaadustest tööstusrajatistes: selle väljajätu alla kuulub vesinik, mis tekib vältimatult ja tahtmatult põhitoote tootmisel, ja vesinik, mida toodetakse jääkgaasidest, mis tekivad vältimatult ja tahtmatult põhitoote tootmisel. See kategooria hõlmab vesinikku, mis on toodetud naatriumkloriidi elektrolüüsis, vesinikku, mis on toodetud alkaanide või alkeenide tootmiseks fossiilkütuste krakkimise kõrvalsaadusena, vesinikku, mis on toodetud dehüdrogeenimise protsessis, mille teel toodetakse stüreeni või etüleeni, ja vesinikku, mis on toodetud koksiahjugaasi tootmisel või kõrgahjus raua/terase valmistamisel.

([16]) Tavapäraste transpordikütuste hulka kuuluvad transpordisektoris kasutatavad fossiilkütused, nagu diislikütus, bensiin ja petrool.
([17]) Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi kohaselt on biokütused transpordis kasutatavad vedelkütused, mis on toodetud biomassist.
([18]) Näiteks vesinik, mis on kõrvalsaadus naatriumkloriidi elektrolüüsis, kus tootmisprotsessis kasutati taastuvelektrit, ja mis vastab muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid käsitlevatele delegeeritud õigusaktidele.

Eurostati vesinikustatistikat käsitlevad aruandlusjuhised hõlmavad nii tahtlikult ja eranditult kui ka kõrvalsaadusena toodetud vesinikku.

Lisaks eespool nimetatud väljajättudele on läbivaadatud taastuvenergia direktiivi põhjenduses 62 tunnistatud nende varakult tegutsejate rolli, kes on teinud investeerimisotsuseid, et moderniseerida olemasolevad vesinikutootmisrajatised, mis põhinevad auru-metaani reformimise tehnoloogial, et vähendada vesiniku tootmise süsinikuheidet. Tuleb märkida, et see puudutab üksnes projekte, millele anti innovatsioonifondist toetust enne läbivaadatud taastuvenergia direktiivi jõustumist, st enne 20. novembrit 2023. Järelikult ei kehti see uute projektide suhtes, mille kohta tehti toetuse andmise otsus pärast seda kuupäeva.

Nimetaja katvusega seoses on artikli 22a viiendas lõigus osutatud *vesinikule*, mida kasutatakse lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks tööstussektoris. See erineb sõnastusest, mida on kasutatud artiklis 22b, milles on sätestatud tingimused muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi vähendamiseks tööstussektoris (täiendavalt selgitatud käesoleva suunise punktis 4). Artikliga 22b on lubatud liikmesriikidel vähendada muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärki tööstussektoris, kui nad kasutavad piiratud määral *vesinikku või selle derivaate*, mis on toodetud fossiilkütustest.

Artiklis 22a üksnes *vesiniku* nimetamine näib osutavat kaasseadusandjate teadlikule soovile võtta nimetajas arvesse üksnes vesiniku ja mitte selle derivaatide kasutamist, mis on märk sellest, et eesmärk on keskenduda spetsiaalselt vesiniku süsinikuheite vähendamisele ELis. Vesinik, mida kasutatakse derivaatide tootmiseks (olenemata sellest, kas need kvalifitseeruvad muudeks kui bioloogilise päritoluga taastuvkütusteks või mitte), võetakse arvesse selle liikmesriigi nimetajas, kus derivaati toodetakse. Näiteks kui liikmesriigis (liikmesriik A) toodetakse vesiniku abil ammoniaaki, mis eksporditakse seejärel teise liikmesriiki (liikmesriik B), võetakse ammoniaagi tootmiseks kasutatud vesinik arvesse liikmesriigi A nimetajas, samas kui saadud ammoniaaki ei võetaks arvesse liikmesriigi B nimetajas.

Kuigi eespool esitatud reegleid nimetaja määramise kohta kohaldatakse kõigi liikmesriikide suhtes, et arvestada tööstussektoris vesiniku kasutamist artiklis 22a sätestatud eesmärgi täitmise kontrollimiseks, on liikmesriikidel õigus kehtestada rangem eesmärk, mille puhul nimetaja hõlmaks derivaatide kasutamist. See suurendaks nimetaja väärtust ja sellest tulenevalt ka muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärki. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid siiski esitama Eurostatile andmed, mis on viidud kooskõlla eelmistes lõikudes selgitatud nimetaja arvestamise reeglitega.

3. **Muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi ja artiklis 3 sätestatud ELi taastuvenergia üldeesmärgi vaheline seos**

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 2 punktis 4 on määratletud summaarne energia lõpptarbimine kui „energiatooted, mida tarnitakse energia saamise eesmärgil tööstussektorile, transpordisektorile, majapidamistele, teenuste-, sealhulgas avalike teenuste sektorile, põllumajandus-, metsandus- ja kalandussektorile, elektrienergia ja soojuse tarbimine energiasektoris elektrienergia ja soojuse tootmiseks ning elektri- ja soojuskaod jaotamisel ja ülekandmisel“. Kõnealuse direktiivi artiklis 3 sätestatud taastuvenergia tarbimise üldeesmärgis on osutatud taastuvenergia osakaalule liidu summaarses energia lõpptarbimises. See tähendab, et selle eesmärgi saavutamisel võib arvesse võtta ainult neid taastuvenergiatooteid (sealhulgas muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid), mida kasutatakse energia saamise eesmärgil, ning mitte neid, mida kasutatakse muul otstarbel kui energia tootmiseks.

Muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavaid muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse arvesse soovituslikus eesmärgis suurendada taastuvenergia kasutamist tööstussektoris, nagu on sätestatud artikli 22a lõikes 1 (suurendada „tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate energiaallikate seas“), ning seega võetakse neid arvesse samas artiklis sätestatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi saavutamisel. Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 3 kohaselt ei võeta neid aga arvesse ELi 2030. aasta taastuvenergia üldeesmärgi (vähemalt 42,5 % osakaal) saavutamisel.

Lisaks ei võeta ELi taastuvenergia üldeesmärgi saavutamisel arvesse muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tootmiseks kasutatud taastuvelektrit (nagu on osutatud taastuvenergia direktiivi artikli 7 lõikes 2). Energia tootmiseks kasutatud muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse arvesse taastuvenergia üldeesmärgi saavutamisel ja selles sektoris, kus neid tarbitakse. Muudest kui bioloogilise päritoluga taastuvkütustest toodetud taastuvelektrit võetakse samuti taastuvenergia üldeesmärgi saavutamisel arvesse.

4. **Artikkel 22b**

Artikli 22b lõikes 1 on sätestatud järgmine: „Liikmesriik võib vähendada artikli 22a lõike 1 viiendas lõigus osutatud lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaalu 2030. aastal 20 % võrra, kui

a) *kõnealune liikmesriik on saavutamas oma riiklikku panust artikli 3 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud liidu siduvasse üldeesmärki, mis on vähemalt samaväärne tema eeldatava riikliku panusega vastavalt määruse (EL) 2018/1999 II lisas osutatud valemile, ja*

b) *selles liikmesriigis tarbitava fossiilkütustest toodetud vesiniku või selle derivaatide osakaal ei ületa 2030. aastal 23 % ja 2035. aastal 20 %.*“

Läbivaadatud taastuvenergia direktiivi artikli 22a kohaselt peavad liikmesriigid alates 2030. aastast tagama, et muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaal on 42 % tööstussektoris kasutatavast vesinikust. 2035. aastaks suureneb see osakaal 60 %-ni. Artikliga 22b on selle eesmärgi täitmisel nähtud ette paindlikkus, võimaldades liikmesriikidel vähendada seda osakaalu 20 % võrra kahel ajahetkel, st 2030. ja 2035. aastal, tingimusel et nad on saavutamas oma riiklikku panust liidu siduvasse üldeesmärki ning et fossiilkütustest toodetud vesiniku ja selle derivaatide osakaal ei ületa 2030. aastal 23 % ja 2035. aastal 20 %. Kui need tingimused on kumulatiivselt täidetud, võib artiklis 22a sätestatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärki vähendada 2030. aastal 33,6 %-le ja 2035. aastal 48 %-le.

Fossiilkütustest toodetud ja tööstussektoris kasutatud vesiniku ja selle derivaatide osakaalu arvutamisel hõlmab lugeja kõiki vesiniku tootmise protsesse, milles kasutatakse fossiilseid allikaid, sealhulgas neid, milles kogutakse ja kasutatakse või säilitatakse CO_2. Nimetaja arvutatakse liikmesriigi tööstussektoris kasutatud kogu vesiniku ja selle derivaatide, sealhulgas muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste, fossiilkütustepõhise vesiniku ja vähese CO_2 heitega vesiniku ja selle derivaatide põhjal. Arvestades, et vesinikku leidub looduslikult paljudes tööstussektoris kasutatavates ainetes, nagu metaan (CH_4) või isegi vesi (H_2O), tuleb eristada vesiniku derivaate ja kõiki muid vesinikku sisaldavaid aineid. Nimetaja puhul käsitatakse asjakohaste vesiniku derivaatidena ainult neid tooteid, mille tootmisel kasutatakse sisendina vesinikku. Tooted, mis sisaldavad vesinikku oma looduslikus seisundis, või tooted, mis on toodetud toodetest, mis sisaldavad vesinikku looduses, tuleks välja jätta.

Eeltoodu põhjal ei hõlma nimetaja metaani, mis sisaldab vesinikku oma looduslikus seisundis, samal ajal kui sünteetiline metaan (e-metaan) on hõlmatud. Kohaldamisala piirdub siiski toodetega, mis on saadud vesiniku otseste derivaatidena, st mis tulenevad vesiniku ja muude molekulide kombinatsioonist. Tooteid, mis sisaldavad vesinikku, kuid mis ei ole vesiniku otsesed derivaadid (nt väetised), või tooteid, mille tootmisel kasutatakse vesinikku redutseerijana (nt otseredutseeritud raud), nimetaja ei hõlma.

Artikliga 22b ei ole kõrvalsaadusena toodetud vesinikku artikli 22b lõike 1 punktis b osutatud vesiniku ja selle derivaatide osakaalu arvutamisest sõnaselgelt välja jäetud. Võttes aga arvesse, et artikkel 22b ei ole eraldiseisev säte, vaid pigem põhineb artiklil 22a, võimaldades tööstussektoris muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärgi saavutamisel paindlikkust, ning selleks, et tagada kooskõla artikliga 22a, milles kõrvalsaadusena toodetud vesinik on välja jäetud, et seda ei võetaks vesiniku kasutamise arvutamisel arvesse, võib tõlgendada, et samasugune kõrvalsaadusena toodetud vesiniku väljajätmine kehtib artikli 22b kohaldamisel nii lugeja kui ka nimetaja puhul.

Kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 22b kohast paindlikkust, peab ta teatama sellest komisjonile, kui ta esitab oma lõimitud riikliku energia- ja kliimakava. Teade peab sisaldama teavet muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste ajakohastatud osakaalu kohta ja kõiki asjakohaseid andmeid tõendamaks, et mõlemad artiklis 22b sätestatud tingimused on täidetud.

5. **Artikli 25 kohane muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste eesmärk**

Artiklis 25 on sätestatud muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kohta siduv alleesmärk, mille kohaselt peab nende osakaal olema transpordisektori energiatarbimises 1 %, mis arvutatakse kooskõlas artiklis 27 sätestatud reeglitega. Lisaks on muud kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused hõlmatud kõnealuste kütuste ja täiustatud biokütuste jaoks seatud kombineeritud alleesmärgi ning transpordisektori üldeesmärgiga. Muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võib eesmärkide täitmisel arvesse võtta üksnes juhul, kui nende kasutamisel väheneb heide vähemalt 70 %.

Nõuete täitmiseks on kaks peamist viisi:

i) muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse eesmärkide täitmisel arvesse juhul, kui neid tarnitakse liikmesriigi territooriumil mõne transpordiliigi jaoks, sealhulgas rahvusvahelistesse merepunkrivarudesse;

ii) muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid võetakse eesmärkide täitmisel arvesse juhul, kui neid kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks, tingimusel et muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamisel saavutatud kasvuhoonegaaside heite vähenemist ei võeta arvesse biokütuste kasutamisega saavutatava kasvuhoonegaaside heite vähenemise arvutamisel. Vahesaadusena kasutamine hõlmab juhte, kui taastuvallikatest toodetud vesinikku kasutatakse rafineerimistehastes näiteks vesiniktöötlemise käigus lisandite eemaldamiseks või kui vesinikku kasutatakse selleks, et toota hüdrogeenitud taimeõli ja metanooli, mida kasutatakse biodiisli tootmiseks.

Muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks, võetakse eesmärgi täitmisel arvesse riigis, kus neid kasutatakse, ning neid ei võeta arvesse tavapäraseid transpordikütuseid või biokütuseid tootva rajatise toodangus. Juhul kui muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena biokütuste tootmiseks, võetakse eesmärkide täitmisel arvesse, tuleb neid käsitada biokütuste kasutamisega saavutatud kasvuhoonegaaside heite vähenemise arvutamisel fossiilse sisendina.

Kuigi direktiivis on selgelt sätestatud, et muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste tootmiseks, võetakse eesmärkide täitmisel arvesse, ei ole selles täpsustatud, kuidas muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamist transpordisektori eesmärgi saavutamiseks edendatakse. Üks paljutõotav lähenemisviis on lisada ettevõtjad, kes kasutavad muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks, artiklis 25 osutatud tarnekohustuse alla samamoodi kui ettevõtjad, kes tarnivad elektrisõidukitele taastuvelektrit arvestusühikute mehhanismi alusel, nagu on ette nähtud artikli 25 lõikega 4.

LISA

Artikkel 22a

Taastuvenergia kasutamise edendamine tööstussektoris

1. Liikmesriigid püüavad suurendada tööstussektoris taastuvate energiaallikate osakaalu lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate energiaallikate seas keskmiselt vähemalt soovitusliku 1,6 protsendipunkti võrra aastas, arvutatuna ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 kohta.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud keskmise aastase suurenemismäära puhul võtta arvesse heitsoojust ja heitjahutust kuni 0,4 protsendipunkti ulatuses, tingimusel et heitsoojus- ja heitjahutusenergia saadakse tõhusast kaugküttest ja -jahutusest, välja arvatud võrgud, mis tarnivad soojust ainult ühele hoonele või kus kogu soojusenergia tarbitakse ainult kohapeal ja kus soojusenergiat ei müüda. Kui nad otsustavad seda teha, suurendatakse esimeses lõigus osutatud keskmist aastast suurenemismäära poole võrra arvesse võetud heitsoojuse ja heitjahutuse protsendipunktidest.

Liikmesriigid lisavad selle soovitusliku suurenemismäära saavutamiseks kavandatud ja võetud abinõud ja meetmed oma määruse (EL) 2018/1999 artiklite 3 ja 14 kohaselt esitatud lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse ning nimetatud määruse artikli 17 kohaselt esitatud lõimitud riiklikesse energia- ja kliimaalastesse eduaruandesse.

Kui elektrifitseerimist peetakse kulutõhusaks valikuks, edendatakse nende abinõude ja meetmetega tööstusprotsesside taastuvenergiapõhist elektrifitseerimist. Nende abinõude ja meetmetega püütakse luua soodsad turutingimused selleks, et oleksid kättesaadavad majanduslikult elujõulised ja tehniliselt teostatavad taastuvenergiapõhised alternatiivid tööstuslikus küttes kasutatavate fossiilkütuste asendamiseks, eesmärgiga vähendada fossiilkütuste kasutamist kütteseadmetes, kus temperatuur on alla 200 °C. Nende abinõude ja meetmete võtmisel võtavad liikmesriigid arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, tõhusust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet ning vajadust kõrvaldada regulatiivsed, majanduslikud ja haldustakistused.

Liikmesriigid tagavad, et lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaal on tööstussektoris neil otstarvetel kasutatavast vesinikust 2030. aastaks vähemalt 42 % ja 2035. aastaks 60 %. See protsentuaalne osakaal arvutatakse järgmiste reeglite alusel:

a) nimetaja arvutamisel võetakse arvesse lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatava vesiniku energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse

   i) vesinikku, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks;

   ii) vesinikku, mis on toodetud tööstusliku jääkgaasi dekarboniseerimise teel ja mida kasutatakse selle konkreetse gaasi asendamiseks, millest seda toodetakse;

   iii) vesinikku, mis on toodetud kõrvalsaadusena või saadud kõrvalsaadustest tööstusrajatistes;

b) lugeja arvutamisel võetakse arvesse tööstussektoris lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste energiasisaldust, kuid ei võeta arvesse muid kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuseid, mida kasutatakse vahesaadusena tavapäraste transpordikütuste ja biokütuste tootmiseks;

c) lugeja ja nimetaja arvutamisel kasutatakse kütuste energiasisalduse väärtusi, mis on esitatud III lisas.

Käesoleva lõike viienda lõigu punkti c kohaldamiseks kasutavad liikmesriigid selleks, et teha kindlaks III lisas loetlemata kütuste energiasisaldus, kütuste küttevääртuse määramist käsitlevaid asjakohaseid Euroopa standardeid või kui sellekohaseid Euroopa standardeid ei ole vastu võetud, asjakohaseid ISO standardeid.

2. Liikmesriigid edendavad vabatahtlikke märgistussüsteeme tööstustoodete puhul, mis on väidetavalt toodetud taastuvenergia või muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste abil. Nendes vabatahtlikes märgistussüsteemides esitatakse tooraine hankimise ja eeltöötlemise, tootmise ning jaotamise etapis kasutatud taastuvenergia või muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste protsentuaalne osakaal, mis on arvutatud komisjoni soovituses (EL) 2021/2279 (*) või standardis ISO 14067:2018 kindlaks määratud metoodika alusel.

3. Liikmesriigid teatavad muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste koguse, mille nad eeldatavasti impordivad ja ekspordivad, oma määruse (EL) 2018/1999 artiklite 3 ja 14 kohaselt esitatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning nimetatud määruse artikli 17 kohaselt esitatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes. Selle teate põhjal töötab komisjon välja imporditud ja omamaise vesiniku liidu strateegia, et edendada Euroopa vesinikuturgu ja vesinikutootmist liidus, toetada käesoleva direktiivi rakendamist ja selles sätestatud eesmärkide saavutamist, võttes seejuures igati arvesse varustuskindlust ja liidu strateegilist sõltumatust energiavaldkonnas ning võrdseid tingimusi üleilmsel vesinikuturul. Liikmesriigid märgivad oma määruse (EL) 2018/1999 artiklite 3 ja 14 kohaselt esitatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning nimetatud määruse artikli 17 kohaselt esitatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes, kuidas nad kavatsevad sellesse strateegiasse panustada.

Artikkel 22b

Tööstussektoris muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste kasutamise eesmärgi vähendamise tingimused

1. Liikmesriik võib vähendada artikli 22a lõike 1 viiendas lõigus osutatud lõppenergia tootmiseks ja muul otstarbel kui energia tootmiseks kasutatavate muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste osakaalu 2030. aastal 20 % võrra, kui

a) kõnealune liikmesriik on saavutamas oma riiklikku panust artikli 3 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud liidu siduvasse üldeesmärki, mis on vähemalt samaväärne tema eeldatava riikliku panusega vastavalt määruse (EL) 2018/1999 II lisas osutatud valemile, ja

b) selles liikmesriigis tarbitava fossiilkütustest toodetud vesiniku või selle derivaatide osakaal ei ületa 2030. aastal 23 % ja 2035. aastal 20 %.

Kui mõni neist tingimustest ei ole täidetud, lõpeb esimeses lõigus osutatud vähendamise kohaldamine.

2. Kui liikmesriik kohaldab lõikes 1 osutatud vähendamist, teatab ta sellest komisjonile, kui ta esitab määruse (EL) 2018/1999 artiklite 3 ja 14 kohased lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, ning nimetatud määruse artikli 17 kohased lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete raames. Teade sisaldab teavet muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste ajakohastatud osakaalu kohta ja kõiki asjakohaseid andmeid tõendamaks, et käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused on täidetud.

Komisjon jälgib olukorda vähendamise võimalust kasutavates liikmesriikides, et kontrollida, kas lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused on jätkuvalt täidetud.

(*) Komisjoni 15. detsembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2279 toodete ja organisatsioonide olelusringi keskkonnatoime mõõtmisel ja teatavakstegemisel kasutatavate keskkonnajalajälje määramise meetodite kasutamise kohta.